కప్పడాలు

తోలేటి జగన్మోహనరావు

ప్రేమకథలన్నీ ఒకేలాగా ముగుస్తాయని నాదో థీరీ. ప్రేమ పెళ్లికి దారితీస్తే పెళ్లయ్యాక ఏడుస్తారు. పెళ్లి కాకపోతే దేవదాసులై ఏడుస్తారు. ఏడుపు మాత్రం తప్పదు. మొదటిదానికి నేనూ, రెండోదానికి మా గన్నూ ఉదాహరణ.

నేను ఎందుకు, ఎలా ఏడుస్తున్నానో చెప్పను. ఎందుకంటే, ఇది నా కథ కాదు - గన్ కథ.

గన్ అసలు పేరు సి.యస్. గణేశ్. వాడి అమెరికన్ బాసులకి పలకడం కష్టవయ్యో, లేక ఫాస్ట్‌గన్ లాంటి మనవాడి ప్రతాపం చూసో, గన్ అని పిలవడం మొదలుపెట్టారు. చివరికి ఆ పేరే స్థిరపడిపోయింది.

గన్ చదువంతా ఢిల్లీలోనే. ఆ తర్వాత ఐ.ఐ.ఎమ్ అహ్మదాబాద్‌లో ఎం.బి.ఎ. పూర్తిచేశాక కేంపస్ సెలెక్షన్ ఏదో కంపెనీలో అయింది. కానీ, ఎందుకనో చేరలేదు. ఈలోగా ఎవరి పెళ్లికో హైదరాబాద్ వెళ్లాల్సి వచ్చింది. అక్కడ చూశాడు మాలతిని- లవ్ ఎట్ ఫస్ట్ సైట్. మాలతి కూడా గన్ అంటే ఇష్టపడింది. వాళ్ల అసలూరు విశాఖపట్టణంట. నెల్లూరు దగ్గర ఎక్కడో సెటిలయ్యారట. మాలతి మనసు తెలుసుకున్న వెంటనే మరి ఆలస్యం చెయ్యకుండా మావగారికి, అంటే మాలతి నాన్నగారికి ఎటాకిచ్చి, పెళ్లి ప్రస్తావన తెచ్చాడు. ఆయనకీ గన్ నచ్చాడు.

"అంతా బాగానే ఉంది. నువ్వు ప్రయోజకుడివి అనిపించుకో. అప్పుడు అమ్మాయినిచ్చి పెళ్లిచేస్తాను. ఎం.బి.ఏ.కే వుంది? ఈ రోజుల్లో ప్రతి వాడికీ ఏదో డిగ్రీ తోక ఉంటూనే ఉంది. నాకు ఏ డిగ్రీ లేదుకానీ, రెండు చేతులా సంపాదిస్తున్నాను. తోకలుకాదు, ప్రయోజకత్వం కావాలి," అన్నారాయన గన్‌తో.

ఆయన మాటలకి గన్ కొంచెం చిన్నబుచ్చుకున్నా, "ఓ.కె. నాకు ఓ ఏడాది గడువివ్వండి. నేనేవిటో మీకు తెలుస్తుంది. అంతవరకు మాలతికి పెళ్లి చెయ్యొద్దు," అన్నాడు.

"చెయ్యను. ప్రయోజకుడివి అనిపించుకురా. కాళ్లు కడిగి కన్యాదానం చేస్తా," అని వెన్నుతట్టి పంపించేశారాయన.

హైద్రాబాద్ నుంచి ఢిల్లీ వచ్చాక ఇదంతా హుషారుగా, మైకంలో ఉండి మాట్లాడుతున్నట్టు చెప్పాడు.

ఆ వెలిగిపోయే కళ్లు, శూన్యంలోకి ఆ చూపులూ, క్షణం ఆగకుండా ఆ అమ్మాయి గురించి కబుర్లు- ఈ జబ్బు లక్షణాలు నాకు బాగా తెలుసు.

నేను నిట్టూర్చి, "మావగారేం జేస్తారు," అనడిగాను.

"మావగారెవరు?"

"నీ ప్రేయసి తండ్రి."

"ఆయనేం జేస్తుంటే నాకెందుకు?"

"అమ్మాయి వెనకాల అత్తమామలు, మరదళ్లు, బావమరుదులు- ఓ పెద్ద పటాలం ఉంటుంది. అమ్మాయి మెడలో తాళి కట్టగానే ఈ సైన్యం నీ నెత్తి నెక్కుతుంది. మా మావ నన్ను ఎలా వేపించుకు తింటున్నాడో చూశావు కదా అన్నాను, 'ఇల్లరికం' వచ్చిన మా మావ గుర్తుకొచ్చి.

"అవునూ, ఇలా అంటున్నాని ఏవనుకోకు. మీ మావ తల్కటోరా గార్డెన్సులోనూ, బిర్లామందిర్ దగ్గరా, అందరి ముందు చెయ్యి చాస్తూ అలా తిరుగుతున్నాడేవిటి? నువ్వు సరిగా చూసుకోవడంలేదా? తప్పు

కాదూ? నీకోసం ఓ అమ్మాయిని కని, పెంచి పెద్ద చేసి నాయన ఋణం ఏవిస్తే తీరుతుంది,'' అన్నాడు గన్ నన్ను మందలిస్తూ.

ఇరవైనాలుగుగంటలూ టీవీ ముందు కూర్చుని, కుడిచెయ్యి చాచి రిమోట్ కంట్రోల్‌తో ఛానల్సు మారుస్తూ, మారుస్తూ మా మావగారి చెయ్యి అలాగే బిగుసుకుపోయింది. గన్‌లాంటి వాళ్లు ఆయన అడుక్కుంటున్నాడని అపార్థం చేసుకున్నారంటే చేసుకోరా? నాకు అయిదారు వేలు చమురు వదిలాకా ఆయన చెయ్యి సరి అయింది. ఈలోగా తన చెయ్యి నయమైతే నేను గుండు కొట్టించుకుంటానని మొక్కుకున్నాడట. ఇప్పుడు నేను ఏడుకొండలూ నడిచి ఎక్కి గుండు కొట్టించుకుని ఆయన ఋణం తీర్చుకోవాలి...

''మా మావ సంగతి గుర్తుచేసి నా మనసు పాడు చెయ్యకు. మీ మావేం జేస్తున్నాడో అడగలేదా.''

''మీ నాన్నేం చేస్తాడు? ఎంత సంపాదిస్తాడు? ఎంత ఆస్తుంది?- ఇవన్నీ అడిగితే మాలతి ఏవనుకుంటుంది? ఆయనకి కాఫీ హోటల్లో, బట్టల కొట్టో ఏదో ఉందనుకుంటా. ఆయన కోటీశ్వరుడైనా, కానీ లేని వాడైనా నాకు అక్కర్లేదు. మాలతి మంచి మనసు, ప్రేమించే హృదయం ఆ రెండూ చాలు...'' అన్నాడు మళ్లీ మెరిసిపోయే కళ్లతో.

ప్రేమలో పడ్డవాళ్లు చాలా విచిత్రంగా ప్రవర్తిస్తారు. చిత్రవేవిటంటే, అలా విచిత్రంగా ప్రవర్తిస్తున్న సంగతి లోకవంతకీ తెలిసినా వాళ్లకు తెలియదు. అంచేతే కాబోలు, అనుభవజ్ఞులు ప్రేమ గుడ్డిది అంటారు. గన్‌కి అమ్మాయి పేరు తప్ప కుటుంబం గురించి ఏవీ తెలియదు. తోటి బుద్ధితక్కువ గాడిదగా వాడిని నేను అర్థం చేసుకోగలను. వాడికి అమ్మాయి పేరేనా తెలుసు. నాకు పెళ్లయ్యేదాకా మా ఆవిడ అసలు పేరు తెలియదు.

''సుబ్బులు మొగుడే,'' అంది మా పెళ్లిలో ఓ ముసిలావిడ నన్ను చూపిస్తూ.

నేను అదిరిపడ్డాను.

''సుబ్బులు మొగుణ్ణీ కాను, సీతాలు మొగుణ్ణీ కాను- శ్రీలక్ష్మి మొగుణ్ణి.''

''సుబ్బులంటే శ్రీలక్ష్మి అంటాడేవిటే?'' ముసిలావిడ డౌటొచ్చి మరో ముసిలావిడని కన్సల్టు చేసింది.

''ఇద్దరు పెళ్లాలు కాబోలు,'' అంది ఆవిడ- నవలలు రాస్తుందో, టీవీ సీరియల్స్ చూస్తుందో తెలియదు.

క్షణంలో ఈ వార్త చిలవలు పలవలుగా పెళ్లి పందిరి కింద పాకింది.

''సుబ్బులు నీ పెళ్లాంకాదా?'' మావగారు ఉగ్ర నరసింహులై గర్జించారు.

''కాదు.''

''అయితే, దీన్నేవంటావు?'' మా ఆవిడని చూపిస్తూ అడిగారు.

''శ్రీలక్ష్మి అంటాను.''

''వి.వి.యస్.లక్ష్మి - ఎస్.లక్ష్మి అంటే సుబ్బలక్ష్మి.

''ఎస్.లక్ష్మి అంటే శ్రీలక్ష్మి.''

''కాదు, సుబ్బలక్ష్మి.''

''కాదు, శ్రీలక్ష్మి.''

''... సుబ్బలక్ష్మి.''

''... శ్రీలక్ష్మి.''

మా వాదనలు అలా కొనసాగుతుండగా ''సుబ్బలక్ష్మి పాతగా ఉందని మాడ్రన్‌గా శ్రీలక్ష్మి అని కాలేజీలో ఫ్రెండ్స్ పేరు పెట్టారు,'' అని సస్పెన్సు విడదీసింది వీర వెంకట సుబ్బలక్ష్మి ఉరఫ్ శ్రీలక్ష్మి.

''నీ విడ్డూరం బంగారంగానూ, రేప్పొద్దున్న మొగుడు పాతపడిపోయాడని స్టీలు గిన్నెలకి వేసేస్తావుటే,'' అంటూ బుగ్గలు నొక్కుకున్నారు ఓల్డు ముత్తయిదువులు.

ప్రేమలో ఇలాంటి విడ్డూరాలు, ఇంతకంటే ఘోరాలూ జరుగుతున్నప్పుడు, మా గన్నుకి మాలతి తప్ప ప్రపంచంలో ఏదీ కనిపించకపోవడంలో ఆశ్చర్యం లేదు. చిన్న సవరణ. మాలతి తప్ప అన్నాను కదూ. తప్పు... మాలతితో పాటు వాడి జీవితంలో ప్రవేశించి వాడి నాశనానికి కారణభూతమైన మరో భూతం ఉంది. మళ్లీ గన్ కథలోకి వస్తున్నాను.

''ఇప్పుడు అర్జెంటుగా ఏదైనా ఉద్యోగం చూసుకోవాలి,'' అన్నాడు గన్ స్వప్నలోకం లోంచి భూమి మీదకు దిగుతూ.

''కెప్పీ ఫుడ్స్ కంపెనీ ఇండియాలో బిజినెస్ మొదలుపెడుతోందట. వాళ్లకి స్మార్ట్, ఇంటెలిజెంట్, చీఫ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ కావాలిట,'' అన్నాను పేపరులో ప్రకటన చూపిస్తూ.

కెప్పీ ఫిలాసఫీ వేరు. వాళ్లకి వయసు మళ్లిన, ఎముకలు కుళ్లిన ముసిలాళ్లు అక్కర్లేదు. నవతరం, యువతరం, పెప్సీతరం కావాలి. ఈ ముడి వజ్రాలని వాళ్లు వాళ్లకి కావలసిన విధంగా సానబెడతారు.

మావాడు స్మార్ట్, ఇంటెలిజెంట్, డేషింగ్, డైనమిక్ - తెలుగులో చెప్పాలంటే కత్తి. మౌర్యా షెరటాన్‌లో

మూడురోజులు ఏకధాటి ఇంటర్వ్యూ తర్వాత ఇండియాలో తాము చెయ్యబోయే యుద్ధాలకు కెప్సీ ఈ కత్తిని ఎన్నిక చేసింది. సంవత్సరానికి ఆరు లక్షల జీతం. ఇల్లు, కారు, అమెరికాలో మూడునెలల ట్రైనింగ్.

"మాలతికి చెప్పావా?"

"లేదు. నువ్వూ చెప్పొద్దు. ఆ సీతారామా కాఫీ పొడువాయన...."

"ఆయనెవరు."

"మా మావగారు."

"ఆయనకి కాఫీ హోటలుందన్నావు కదా..."

"కాఫీ హోటలుండనీ, కాఫీ పొడుం అమ్ముకోనీ. నాకెందుకు? ఎం.బి.ఎ. అంటే తోకట..." గన్‌ని ఆయన మాటలు ములుకుల్లా బాధిస్తున్నాయి కాబోలు- "తోకంటే ఏవిటో అనుకుంటున్నాడు. తోకతో ఆంజనేయులు లంకని కాల్చేశాడు తెలుసా," అంటూ తోక మహత్యం వివరించి, "మాలతికి చెప్పొద్దు. సీక్రెట్‌గా ఉంచి సర్‌ప్రైజ్ చేద్దాం. నన్ను సెలెక్ట్ చేశారంటే, ఇదంతా నా ప్రయోజకత్వం కాదు. మాలతిని చూసిన వేళావిశేషం," అన్నాడు వాడు డ్రీమీగా ఆకాశంలోకి చూస్తూ.

మూడు నెలల ట్రైనింగులోనూ వాడు అమెరికా, లాటిన్ అమెరికా, యూరోప్ అంతా తిరిగి కెప్సీ ఎలా వ్యాపారం చేస్తుందో స్టడీ చేశాడు. "మై గాడ్! లాటిన్ అమెరికాలో కెప్సీ పళ్లతోటలు వందలూ, వేల ఎకరాలుంటాయి. అది కంపెనీ కాదు, గవర్నమెంట్లకి గవర్నమెంటు- సూపర్ గవర్నమెంటు," అన్నాడు ట్రైనింగ్ విశేషాలు చెబుతూ.

"ఇంతకీ నువ్వేం చెయ్యబోతున్నావు?"

"అప్పడాలు..."

"అప్పడాలా?"అన్నాను నేను తెల్లబోయి.

"అప్పడాలు," అన్నాడు గన్ కూల్‌గా.

"మూడునెలలు సాముచేసి, మూలనున్న ముసలమ్మని కొట్టినట్టు... మూడు నెలలు ట్రైనింగై... అప్పడాలా?"

"అప్పడాలా అని అలా దాకలా నోరు తెరవకు. అప్పడాలు టో-హోల్డ్. కాలి బొటనవేలు ఆన్చడం మాత్రమే. ఒకసారి బ్రాండ్ పేరు పాపులరైన తర్వాత ఒడియాలు, ఉప్పు, పప్పు, ఊరగాయలు- అన్నిటిలోకీ పెద్ద యెత్తున దిగుతుంది కెప్సీ..."

మావాడు మార్కెట్ సర్వే చేశాడట. ఇండియాలో అప్పడాల వ్యాపారం అయిదు కోట్లదాకా టర్నోవరుంది. మరో నాలుగైదు కోట్లు విదేశాలకు ఎగుమతి అవుతుంది. పావలా పెట్టుబడి పెడితే పదిరూపాయల లాభం. ప్రస్తుతం ఒకే ఒక బ్రాండు- అప్పడాల రాజుగారి శ్రీ గణేశ్, పెద్ద యెత్తున నడుస్తోంది. కొద్దో గొప్పో ఎగుమతిలో కూడా ఉంది. దాన్ని దెబ్బ తీశావంటే అప్పడాల వ్యాపారంలో కెప్సీ మానాపలీ ఉంటుంది.

మావాడి ఈ ప్రపోజల్ విని కెప్సీ దొరగారు భుజం తట్టి, 'ఎంత ఖర్చయినా ఫరవాలేదు. మనం గెలవాలి. గో ఎ హెడ్,' అని మెచ్చుకున్నారు.

నెహ్రూ ప్లేస్‌లో హెడ్డాఫీసు - శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఓ కుగ్రామంలో పది పదిహేనుమంది వర్కర్లతో అధునాతన ఆటోమేటిక్ అప్పడాల ఫ్యాక్టరీ. రిబ్బన్ కత్తిరిస్తూ ముఖ్యమంత్రిగారు ఘనవిజయం అని నొక్కి వక్కాణించి, విదేశీ పెట్టుబడుల ద్వారా రాష్ట్రంలో ఉద్యోగావకాశాలు పెరుగుతున్నందుకు సంతోషించి, అప్పడాల తయారీలోనూ, డిజైనింగ్‌లోనూ కంప్యూటర్లు విరివిగా ఉపయోగించాలని మనవి చేశారు...

"ఇప్పుడు మనం మన ఎడ్వర్టయిజ్‌మెంట్ కేంపేన్‌కి మాడల్సుని సెలక్టు చెయ్యాలి," అన్నాడు గన్ ఓ ఫోటో ఆల్బం ఇస్తూ.

ఫోటోలలోని సుందరీమణులకి ఒంటిమీద జేబురుమాలంత గుడ్డముక్క తప్ప ఏవీలేదు. ఆ గుడ్డముక్క బరువు కూడా ఓపలేనట్టు అష్టవంకర్లు తిరిగిపోయారు వాళ్లు.

"అప్పడాలకీ, ఈ అర్ధనగ్న సుందరీమణులకీ సంబంధం ఏవిటి?"

"అర్ధనగ్న సుందరీమణులకీ, కూల్‌డ్రింకుకీ సంబంధం ఏవిటి?" ఎదురుప్రశ్న వేసి, తానే సమాధానం చెప్పాడు గన్- "సంబంధం ఏవీలేదు. ప్రకటనలో అందమైన అమ్మాయి బొమ్మ సెక్సీగా కనిపించగానే ఆహా అని నోరు తెరిచి చూసి, ఆ తర్వాత అది కూల్‌డ్రింకా, షాంపూయా, అప్పడాలా అని చూస్తాడు ఎవడైనా. అదే నీ మొహం, నా మొహం అయితే, కూల్‌డ్రింక్ కోసం వచ్చినవాడు జీవితం మీద విరక్తి పుట్టి, మంచినీళ్లు కూడా మానేసి ప్రాణత్యాగం చేస్తాడు. అదీ ఎడ్వర్టయిజ్‌మెంట్ రహస్యం."

ఎడ్వర్టయిజ్‌మెంట్ గొప్పతనం నాకూ తెలుసు. ఆడో, మగో తెలియని 'వాణ్ణి' చూసి ఆడామగా- ఇద్దరూ గుండెలు బాదుకుని మూర్ఛపోవడం నేనూ చూశాను. వాడికి ఓ పది ఫోటోలు ఇచ్చి, "మిగిలిన ఫోటోలు వుంచు. కొంచెం వివరంగా స్టడీ చెయ్యాలి," అన్నాను డ్రాయరులోకి తోస్తూ.

త్వరలోనే కప్పడాల ఎడ్వర్టయిజ్‌మెంట్ మొదలైంది. ''అమ్మా, అప్పడం వెయ్యి...'' ఉదయమే టీవీలో మొదలవుతుంది.

''ఊఁహూఁ అప్పడం అనకూడదు, కప్పడం అనాలి.''

''ఎందుకు?''

''ఎందుకంటే, కెప్సీవారి కప్పడాలు వట్టి అప్పడాలు కావు. వాటిలో మన ఆరోగ్యానికీ, పోషణకూ అవసరమైన ఇరవైతొమ్మిది విటమిన్లు, ముప్ఫయ్యారు మినరల్సు ఉన్నాయి...''

కప్పడాలు తినేసి ఆ కుర్రాడు క్రికెట్‌లో ఫస్టు వస్తాడు. చదువులో ఫస్టు వస్తాడు.

''మమ్మీ, థాంక్స్,'' అంటాడు మూడడుగుల వెండి కప్పు అందిస్తూ.

''నాకు కాదు... దీనికి,'' అంటూ కప్పడాల పేకెట్ క్లోజప్‌లో చూపిస్తుంది తల్లి.

ఆ తర్వాత రబ్బరుబొమ్మలాంటి తల్లి, దున్నపోతులాంటి తండ్రి, ఫుట్‌బాల్‌లాంటి కుర్రాడు నవ్వుతూ, తుళ్లుతూ ఫ్రేమ్‌లో కనిపిస్తారు. 'తెలివైన పెళ్లాలు/తల్లులు తమ మొగుళ్లకి/పిల్లలకి కప్పడాలే ఎంచుకుంటారు,' అని వినిపిస్తుంది.

దీనికి కాంట్రాస్టుగా మరో ఎడ్వర్‌టైజ్‌మెంట్..

కుర్రాడు తీవ్రజ్వరంతో మగతగా పడి ఉంటాడు. థర్మామీటరులో పాదరసం జుయ్యిన పరిగెడుతుంది. డాక్టర్ పెదవి విరిచి, నిట్టూర్చి, బేగ్ తీసుకెళ్లి పోతుంటే, ''డాక్టర్, బాబుకేమైంది'' అంటూ తల్లి ఆత్రంగా అడుగుతుంది.

''ఫుడ్ పాయిజనింగ్ అయింది. కుర్రాడు ఏం తిన్నాడు,'' అని అడుగుతుంటే శ్రీ గణేశ్ అప్పడాల పేకెట్ టేబుల్ మీద అస్పష్టంగా కనిపిస్తుంది.

''కొంపతీసి...''

''అవును డాక్టర్. సాంబార్‌లో అప్పడాలు...''

''చేతితో చేసిన అప్పడాలలో అనేక రకాలైన హానికారక క్రిములుంటాయి. కలరా, టీబీ, టైఫాయిడ్, కేన్సర్‌లాంటి భయంకరమైన వ్యాధులు కలుగజేస్తాయి. అందుకే తెలివైన తల్లులు మిషిన్ మీద తయారయ్యే కెప్సీవారి కప్పడాలే తమ పిల్లలకి ఎంచుకుంటారు,'' అని డాక్టర్ లెక్చరిస్తుండగా థర్మామీటరు తప్పున పేలిపోతుంది. దీపం ఆరిపోతుంది. కుర్రాడు మెడ వాల్చేస్తాడు. తల్లి గొల్లుమంటుంది. డాక్టర్, 'కెప్సీవారి కప్పడాలు తింటే ఈ కుర్రాడు ప్రాణాలు నిలిచేవి,'' అని కళ్లజోడు తీసి క్లోజప్‌లో ఏడుస్తాడు.

అలా ప్రారంభమైన కప్పడాల ప్రచారం త్వరలోనే జోరు అందుకుంది. ఇండియా, టింబక్టూ క్రికెట్ మేచ్ స్పాన్సర్ చేసింది కెప్సీ.

ఓవర్‌కి, ఓవర్‌కి మధ్య, 'ఛలో అజార్, కప్పడం ఖాయేంగే,' అంటూ సచిన్, 'ఛలో సచిన్,' అంటూ అజహరుద్దీన్- ఇద్దరూ వంద ఓవర్లలోనూ వందసార్లు బేట్లు విసిరేసి కప్పడాలమీదికెగబడతారు (మేచ్ అయ్యేటప్పటికి కప్పడాల సెంచరీలు కొట్టి అజహరుద్దీన్ రెండు పరుగులతోనూ, సచిన్ టీమ్‌లో అత్యధిక పరుగులు- తొమ్మిది పరుగులు తీసి ఔటయ్యారు).

క్రికెట్ పోటీలే కాదు, అందాల పోటీలే కాదు...

స్టాకిస్టులకి కార్లూ, మోటారుసైకిళ్లు బహుమతులు...

లక్కీ విజేతలకు కిలోల బంగారం, డిస్నీయాత్ర సినిమా స్టార్‌లతో ఇంటర్వ్యూలు, డిన్నర్లూ...

స్కూల్లో పిల్లలకి ఉచితంగా కప్పడాల పేకెట్లతో పాటు మెడోనా, మైఖేల్ జాక్సన్‌ల ఫోటోలు...

రేపర్లకి బదులు అర్ధనగ్న సుందరీమణుల చిత్రాలు..

అది వట్టి ప్రచారం కాదు, మనుషుల్ని కాగితమ్ముక్కల్లా గాలిలోకి విసిరేసే సుడిగాలి. అడ్డం వచ్చిన దాన్నల్లా ముంచేసే ఉప్పెన... టైఫూన్... టార్నడో... హరికేన్... అప్పడాల భోక్తలకు ఊపిరి పీల్చుకునే వ్యవధిలేకుండా, నిలిచి ఆలోచించే అవకాశం ఇవ్వకుండా... టీవీ, రేడియో, సినిమా పత్రికల్లో... ఇరవై నాలుగు గంటలూ ప్రకటనల హోరు.

ఏ... ఫర్ ఏపిల్, బి... ఫర్ బాల్..., కె.... ఫర్ కప్పడం... నర్సరీ పిల్లలు పాడసాగారు.

ఏడాది తిరిగేటప్పటికి తెలుగుభాషలో 'అప్పడం' పదం మాయమై 'కప్పడం' పదం మిగిలింది.

ఈ ప్రచారయుద్ధం ఇలా కొనసాగుతుండగా, హిందూ దేవుళ్లని అప్పడాలు అమ్ముకోవడానికి ఉపయోగించి అవమానిస్తున్నారనీ, వెంటనే శ్రీ గణేశ్ బ్రాండును ఆపు చెయ్యాల్సిందనీ మహారాష్ట్ర నుంచి ఓ శాస్త్రిగారు కోర్టులో కేసు వేశారు. గణేశ్ బొమ్మా, పేరూ వాడకూడదని హైకోర్టు స్టే ఇచ్చింది. అప్పడాల రాజుగారు అతి కష్టం మీద స్టే వెకేట్ చేయించారు. ఈలోగా కేరళలో అప్పడాల ఫుడ్ పాయిజనింగ్ కేసు... ఆ కేసు చూపించి అన్ని దేశాలు ఇండియా నుంచి అప్పడాల దిగుమతులు నిషేధించాయి. దీనంతటి వెనకాల కెప్సీ హేండుందని వేరే చెప్పక్కర్లేదు.

హిట్లర్ పోలెండు మీద బ్లిట్జ్‌క్రీగ్ చేసినట్టు, కెప్సీ అప్పడాల రాజుగారి మీద మెరుపుదాడి చేసేటప్పటికి ఆయనకేం పాలుపోలేదు. అసలు యుద్ధం ఎలా ప్రారంభమైనదీ, ఎలా జరుగుతున్నదీ అంతు చిక్కలేదు. ఆయన కెప్సీ దెబ్బతో అదిరి ప్రచారరంగంలోకి దిగారు. కానీ, సముద్రాల హోరులో కూనిరాగంలా ఆ గొంతుక ఎవరికీ వినిపించలేదు. ఆ ఖర్చులు తట్టుకోలేక కాబోలు- చివరికి అదీ ఆగిపోయింది.

యుద్ధం ఎంత హఠాత్తుగా ఆరంభమయిందో అంత హఠాత్తుగానూ ముగిసింది. అప్పడాల అమ్మకాలు పడిపోవడంతో శ్రీ గణేశ్ తెల్లజెండా ఎత్తేసింది. అప్పడాల రాజుగారు మొహం చూపించలేక తన తరఫున సంప్రతింపులు జరపడానికి వకీలు నటరాజన్ అయ్యర్‌గారిని ఢిల్లీ పంపారు. కెప్సీ సుప్రసిద్ధ న్యాయవాది టోపీవాలాని తమ వకీలుగా నియమించింది. ఆయన గంటకు యాభైవేలు తీసుకునే క్లాస్ లాయరు. నటరాజన్ అయ్యర్‌గారు ఆయన ముందు నిలబడ్డానికే భయపడ్డారు.

కెప్సీ విధించిన షరతులన్నీ అంగీకరించి, అప్పడాల రాజుగారు కెప్సీ దొరగారి కాళ్ల ముందు తన కిరీటంపెట్టి, ఆయన దయతో ఇచ్చిన భరణం తీసుకుని రాజ్యం అప్పజెప్పేశారు. శ్రీ గణేశ్ బ్రాండు మూత పడింది.

మొదటి సంవత్సరం అయిదుకోట్ల నష్టం వచ్చింది కెప్సీ కంపెనీకి. అయితేనేం? అప్పడాల మార్కెట్లో ఎనభై శాతం కప్పడాల పరమైపోయింది. కెప్సీ బ్రాండు పేరు ప్రతీనోటా నానుతోంది. శహబాస్ అని గన్ భుజం తట్టి జీతం రెట్టింపు చేశారు. మొదట మార్కెట్ గుప్పెట్లోకి తెచ్చుకోవాలి. లాభాలు అవే వస్తాయని కెప్సీకి తెలుసు.

*

ఈ అప్పడాల యుద్ధంలో ఎంత మునిగిపోయినా, గన్ మాలతిని మరచిపోలేదు. కలవడం వీలు పడకపోయినా, అప్పుడప్పుడూ మాలతితో ఫోనులో మాట్లాడుతూనే ఉన్నాడు.

గడువు ముగుస్తోందనగా ఓరోజు మాలతి దగ్గర నుంచి ఫోన్ వచ్చింది. "నాన్నగారి ఆరోగ్యం బాగోడం లేదు. నువ్వు ఒకసారి వస్తే మంచిదేమో," అంది దిగులుగా.

ఈ విషయం నాకు చెప్పి, "ఈమధ్య నాలుగైదు నెలల నుంచి మాలతి దిగులుగా ఉన్నట్టు అనిపిస్తోంది. ఎంత అడిగినా కారణం చెప్పలేదు. బహుశా ఇందుకేమో. మనం వెళ్లాలి," అన్నాడు గన్ ఆందోళనగా.

"మనం?"

"నువ్వూ, నేనూ - నీకంటే ఆప్తులెవరున్నారు పెళ్లి విషయం మాట్లాడ్డానికి."

"పెళ్లి విషయం మాట్లాడ్డానికి... ఇది రాంగ్ టైమేమో?"

"రాంగ్ టైమ్ ఏవిటి? రైట్ టైమే. ఆయన పోతే ఎవరితో మాట్లాడతాం," మావాడు లాజికల్‌గా ఆలోచిస్తాడు.

"సరే, పద."

మాలతి వాళ్ల ఇల్లు పాతకాలం బంగ్లా. ముందు విశాలమైన ఆవరణ. అంతా నిశ్శబ్దంగా వుంది.

మేం లోపలికి వెళ్లబోతుంటే, లోపల నుంచి డాక్టరుగారు, ఆయన పెట్టె పట్టుకుని ఒక నౌకరు, అతని వెనకాల మాలతి వచ్చారు.

"వచ్చావా?" అంది మాలతి గన్‌ని చూసి. అమ్మాయి మొహంలో ఉత్సాహం లేదు. కొండంత బరువు మోస్తున్నదానిలా కుంగిపోయి ఉంది.

"ఎలా ఉంది నాన్నగారికి?"

"బీపీ ఎక్కువగా ఉంది. పద, మేడ మీద గదిలో ఉన్నారు."

మేడమీద గదిలో పాతకాలపు పందిరిమంచం మీద పడుకుని ఉన్నారు ఆయన. మంచం వెనకాల, గాంధీగారు రాట్నం నడుపుతున్న నిలువెత్తు పెయింటింగ్ గోడకి వేళ్లాడుతోంది. దగ్గరకు వెళ్లి మెల్లగా లేపి, చెవిలో ఏదో చెప్పింది మాలతి.

"నల్లగా నిగనిగలాడుతూ చీంబోతులా ఉండేవాడు ఎలా చిక్కిపోయాడో," అన్నాడు గన్ దిగులుగా.

"ష్... ఇలాంటి సమయాల్లో అలాంటి భాష వాడకూడదు."

"నిజం. మొదట చూసినప్పుడు..."

"... ష్."

ఆయన గన్‌ని దగ్గరకు రమ్మన్నట్టు చెయ్యి ఊపారు. వాడు వెళ్లి ఆయన పక్కన కూర్చున్నాడు. ఆయన వీడి చెయ్యి తన చేతిలోకి తీసుకుంటూ, "చూడు నాయనా, ఈ ఇల్లూ నౌకర్లూ చూసి నువ్వు నాకేదో బాగా ఆస్తి ఉందనుకోవచ్చు. ఒకప్పుడుండేది. సిరి వచ్చినప్పుడు కొబ్బరికాయలో నీళ్లలా వస్తుందంటారు. అలాగే వచ్చింది. కరి మింగిన వెలగపండులా చూస్తుండగానే అలాగే హరించుకుపోయింది. ఇల్లు

కూడా తాకట్టులో ఉంది. ఉన్న ఒక్క కూతురి పెళ్లి వైభవంగా చేద్దామనుకున్నాను కానీ...'' ఆయన గొంతు మూగబోయింది. మాలతి కళ్లు తుడుచుకుంది. ''నేనెప్పుడూ తెలిసి ఎవర్నీ మోసం చెయ్యలేదు. అసత్యం చెప్పలేదు. ఇప్పుడు నీకూ అసత్యం చెప్పలేను. నేను... నేను... ఈరోజు ఏవీ లేనివాణ్ణి...''

అందరి కళ్లూ చెమ్మగిల్లాయి.

''మాలతిని నేను పెళ్లాడతానన్నప్పుడు మీ ఆస్తి పాస్తుల గురించి ఆలోచించలేదు. ఇప్పుడూ ఆలోచించడం లేదు. నాకు కావలసింది మాలతి. ఆస్తి కాదు. దేవుడు దయవల్ల నాకే లోటూ లేదు. నేను...''

మావగారు అల్లుడి మాటకు అడ్డువస్తూ, ''అంత కన్నా ఏంకావాలి? నా కూతురు అదృష్టవంతురాలు,'' అన్నారు ఆనందంగా. మాలతి ఆరాధనగా చూసింది.

అంతా తేలిగ్గా నిట్టూర్చారు.

కథ సుఖాంతం కాబోతోంది.

''సార్! వడ్డిస్తున్నా,'' అన్నాడు అయ్యరు హుషారుగా.

''పదండి. ఇవ్వాళ అంతా కలిసే భోంచేద్దాం,'' అన్నారు మావగారు లేస్తూ. గన్ మాటలతో ఆయనకు కొండంత బలం వచ్చినట్టుంది.

''మీరిక్కడే భోంచెయ్యండి. కదలొద్దు,'' అని అల్లుడు అభిమానంతో ఎంత వారిస్తున్నా వినక ఆయన కూడా మెట్లు దిగి డైనింగ్ హాల్లోకి నడిచి వచ్చారు.

''నాకు బుధవారం- ఇవ్వాళ నేను భోం చెయ్యను,'' అన్నాను నేను.

''అదేవిటి? శుక్రవారాలు, శనివారాలు విన్నాను కానీ, బుధవారం భోంచెయ్యకపోవడవేవిటి,'' అన్నారు మావగారు.

బుధవారం నా పెళ్లయిన రోజు. ప్రతీ బుధవారం భోంచెయ్యను. మళ్లీ జన్మలోనైనా బుద్ధి రావాలని వ్రతం ఉంటాను. అదంతా ఆయనకి చెప్పడం ఇష్టంలేక, ''అదో సెంటిమెంటు,'' అన్నాను.

''తవరికి ఇడ్లీ తెస్తునా?'' అన్నాడు అయ్యరు.

''తీసుకురా! సాంబారొద్దు. సెనగపిండి చట్నీ తీసుకురా!''

అయ్యరు వడ్డించే ప్రయత్నంలో లోపలికి వెళ్లాడు. మామా అల్లుళ్లిద్దరూ నన్ను మర్చిపోయి కబుర్లు చెప్పుకుంటుంటే, సిగరెట్ కాల్చుకోవాలన్న నెపంతో డైనింగ్ హాలులోంచి ముందు హాలులోకి వచ్చి, సిగరెట్ అంటిస్తుంటే, ''బాబుగారి మొహంలో సాన్నాళ్ల తర్వాత నవ్వు చూశాను,'' అన్న మాటలు వినిపించి వెనక్కు తిరిగాను.

పాత సినిమాల్లో జమీందారుగారి నౌకరు పాత్రలో ఏ పెరుమాళ్లుగారినో మీరు చూసే ఉంటారు. విశ్వాస పాత్రులైన పెరుమాళ్లుగారికి ఇల్లూ, వాకిలీ, పెళ్లాం పిల్లలూ, కష్టాలు సుఖాలూ ఉంటాయో, ఉండవో తెలియదు కానీ, జమీందారుగారింట్లో ఎవరికి ఏ కష్టం వచ్చినా, సుఖం వచ్చినా, రాత్రీ పగలూ పై టవలుతో కళ్లొత్తుకుంటూనే ఉంటాడు.

ఇలా పై టవలుతో ఆనందబాష్పాలు ఒత్తుకుంటున్న అతని భుజం మీద చెయ్యేసి, ''ఏవిటి పెరుమాళ్లూ,'' అన్నాను.

''బాబుగారికి నా పేరెలా తెలుసు?''

''ఊహించానులే కానీ, అయ్యగారికేం అనారోగ్యం ?''

''మనోవ్యాధిబాబూ! రాయిలాంటోడు. ఆయనకి రోగవేంటి? రాత్రీపగలూ మరలా తిరిగేవోడు. ఆయన పేరు సొప్పుకుని అయిదారు వేలమంది. కూడు తింటుండేవారు. ఆయన కూలిపోయాడు. ఆళ్ల నోట్లో మన్నొడ్డాది,'' పెరుమాళ్లు కళ్లొత్తు కున్నాడు.

''ఏవైంది పెరుమాళ్లూ?''

''ఏవైందంటే ఏంజెప్పేది బాబూ! ఎదవ లోకం. ఎదవ మనుషులు. థూ...'' అని ఉమ్మేసి, ''దరమ ప్రభువులు,'' అన్నాడు అయ్యగారు గుర్తుకొచ్చి కళ్లొత్తుకుంటూ.

''ధర్మాత్ములకి అన్యాయంచేసే దుర్మార్గులెవరుంటారు పెరుమాళ్లూ.''

''దరమరాజుకి దుర్యోదనుడు లేడా? రావుడికి రావణాసురుడు లేడా? అక్కడ సివరికి దరమం గెలిసింది. ఇక్కడ అదర్మం గెల్సింది. అదీ తేడా.''

''పెరుమాళ్లూ?''

''బాబూ...''

''ముసుగులో గుద్దులాట మాని అసలు విషయం సూటిగా కుండ బద్దలుకొట్టినట్టు చెప్పు,'' పెరుమాళ్లు రెండు చేతులూ పట్టుకున్నాను.

పెరుమాళ్లు ఆగిపోయాడు, ''తవరలా సేతులట్టుకుంటే నా నోరు పెగల్దు.''

కళ్లొత్తుకుంటేగానీ డైలాగు చెప్పలేడు కాబోలు పెరుమాళ్లు.

''చేతులొదిలేస్తా కానీ మాట్లాడ్డం మానకు.''

పెరుమాళ్లు చెప్పేది వింటుంటే కుండ పగిలినట్టుగాదు, బాంబు పేలినట్లయింది.

"అయ్యో," అని మూలిగి ఎగిరి గంతేశాను.

"ఏంటి బాబూ తేలు కుట్టినట్టు అలా తెంయి మంతన్నారు."

"ఒక తేలు కాదు, అరడజను తేళ్లూ, డజను మండ్రగబ్బలూ..." డైనింగ్ హాల్లోకి పరిగెట్టాను.

నేను అడుగు పెట్టేసరిగి డైనింగ్ హాల్ నవ్వులతో కళకళలాడుతోంది. మావగారు, పక్కన మాలతి, ఎదురుగా గన్- గన్ ఏదో జోక్ పేల్చినట్టున్నాడు. వాళ్లు పగలబడి నవ్వుతున్నారు.

దీన్నే కాబోలు వేదాంతులు 'క్షణికానందం' అంటారు. ఆకాశంలోకి తేలిపోతున్న ఈ ఆనందపు బుడగని సూదుచ్చుకు గుచ్చేసి తప్పున పేల్చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాడు దేవుడు. ఆయన లీలలు తెలుసుకోవడం ఎవరి తరం?

నేను డైనింగ్‌హాల్లోకి అడుగుపెడుతుంటే, మా పక్క నుంచి వెండి బకెట్టుతో సాంబారు తీసుకొస్తూ అయ్యరు, అతని పక్కనే పెద్ద పళ్లెంలో అప్పడాలతో బాలమురుగన్‌లాంటి బుల్లి అయ్యరు ప్రత్యక్షమయ్యారు.

ఎర్రగుడ్డ చూసి ఆంబోతు బెదిరినట్టు, అప్పడాల పళ్లెం చూస్తూనే గన్ అదిరిపడ్డాడు.

"అప్పడాలా?"

"అప్పడాలు- ఏం?" అన్నారు మావగారు, అల్లుడు బాధ అర్థంకాక.

"మీరు... మీరు... అప్పడాలు తింటారా?" మావగారి అనారోగ్య రహస్యం బోధపడి విచారంగా తలూపాడు గన్.

"అప్పడాలు తింటే కలరా, టైఫాయిడ్, జాండీస్, కేన్సర్, ఎయిడ్స్..."

"ఎయిడ్స్?"

"ఎయిడ్స్ కూడా.... అంచేత తెలివైన తల్లులు/పెళ్లాలు తమ పిల్లలకి/మొగుళ్లకి కెప్పీవారి కప్పడాలే ఎంచుకుంటారు," మాలతి కేసి నవ్వుతూ చూస్తూ, ప్రకటన కొంచెం ఆశువుగా పొడిగించాడు- ..."తెలివైన కూతుళ్లు తమ తండ్రులకి కూడా..."

మాలతి మొహం చిట్లించింది- "ఎవరు చెప్పారు నీకు?"

"ఒకళ్లు చెప్పేదేవిటి మేమే అందరికీ చెబుతాం. మాలతీ, నా గురించి ఇంతవరకూ, చెప్పలేదు కదూ. సర్‌ప్రైజ్ చేద్దావని సస్పెన్సులో ఉంచాను. కెప్పీ ఇండియాకి నేను చీఫ్‌ని..."

"గ...న్..." నేను కంగారుగా వాడికి అడ్డుపడ్డాను.

గన్ నా మాట వినిపించుకునే స్థితిలో లేడు. ఎన్నాళ్లనుంచో అణచిపెట్టిన ఉత్సాహం సోడాబుడ్డిలోంచి సోడా తన్నుకొచ్చినట్టు తన్నుకొస్తోంది.

"ష్," అని నా నోరు మూసి, మాలతి కేసి తిరిగి, "మాలతీ, కెప్పీ గురించి నీకు తెలుసా! కెప్పీ దొరగారు చిటికెనవేలు కదిపితే గవర్నమెంట్లు కూలిపోతాయి. రాత్రికి రాత్రి కొత్త గవర్నమెంట్లు లేస్తాయి. అలాంటి కంపెనీకి అప్పడాల రాజులు, ఒడియాల జమీందారులూ ఒక లెక్కా? ఉఫ్‌మని ఊదానంతే... అప్పడాల రాజుగారి టోపేరం తప్పున లేచిపోయింది... ఫినిష్... హ్హా... హ్హా... హ్హా...!"

అల్లుడు మాట మాట్లాడుతుంటే మావగారికి బీపీ రొండొందలకు పెరిగింది కాబోలు. ఆవేశంతో నోరు పెగలక మలేరియా జ్వరం వచ్చినవాడిలా కుర్చీతో సహా గజగజ వణకసాగారు. అలా వణికి వణికి, చివరకు తనను తాను అదుపులోకి తెచ్చుకుని గర్జించారు.

"మీర్ జాఫర్."

గన్‌ది మన హైటెక్ ముఖ్యమంత్రిగారి పాలిసీ. చరిత్ర, సాహిత్యంలాంటివి శుద్ధ వేస్టనీ, అవి చదవడం వల్ల నష్టవే కానీ లాభంలేదని వాడి నమ్మకం. ఈస్టిండియా కంపెనీ ఇండియాని మింగేయడంలో మీర్ జాఫర్ పాత్ర గురించి వాడు వినలేదు.

"మీర్ జాఫర్?" అన్నాడు మావగారికేసి తిరిగి అర్థంకాక.

"జయచంద్."

"జయచంద్?"

గన్ చెవిలో మెల్లగా చెప్పాను- "జయచంద్.. సంయుక్త తండ్రి... పృథ్వీరాజ్ మావగారు..."

"అయితే, ఆయన జయచంద్, నేను పృథ్వీరాజ్ అవ్వాలి కదా..." గన్‌కి చిన్నప్పుడు చదివిన కథ గుర్తుకొచ్చినట్టుంది- "...ఇప్పుడు నేను సంయుక్తని గుర్రమెక్కించుకు పారిపోవాలా?"

సంయుక్త పృథ్వీరాజుతో లేచిపోవడానికి సిద్ధంగా లేదు... కాలుతున్న కాగడాలా లేచి నిలబడి బాంబు పేలినట్టు పేలింది- "గెటౌట్..."

మాలతి అలా అనగానే గన్ స్టన్నయిపోయి పిచ్చి చూపులు చూడసాగాడు.

ఒక పక్క అయ్యరుగారు వేడివేడి సాంబారు నెత్తి మీద ఒంపెయ్యడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాడు. మరోపక్క బుల్లి అయ్యరు అప్పడాల పళ్లెం విష్ణుచక్రంలా గిరగిరా

తిప్పుతున్నాడు. శత్రు కదలికల్ని ఓ కంట గమనిస్తున్న నేను, భుజం మీద బుసకొడుతున్నట్టు వెచ్చగా గాలి తగిలితే, ఉలిక్కిపడి వెనక్కు తిరిగాను.

"బాబూ, నాక్కోపం వస్తే మనిషినికాను. మర్యాదగా ఎళ్లిపోండి..." పెరుమాళ్లు చెస్టు పొంగించి ఆవేశంతో రొప్పుతున్నాడు. అతని ప్రక్కన తోటమాలి గునపంతోనూ, పనిమనిషి చీపురుతోనూ నిలబడి ఉన్నారు. క్షణంలో చుట్టుపక్కల ఆడాళ్లు నలుగురైదుగురు అప్పడాల కర్రలు, గరిటెలు, చేటలు- ఏ ఆయుధం దొరికితే ఆ ఆయుధం తీసుకు వచ్చేశారు.

మరింక ఆలస్యం చెయ్యకుండా, నమస్కార బాణాలు వదులుతూ, శత్రుసైన్యం మధ్య నుంచి గన్ని కారు దగ్గరికి ఈడ్చుకొచ్చాను. అప్పడికి తేరుకున్నాడు వాడు- "ఏవైంది నేనేవైనా తప్పు మాట్లాడానా? వాళ్లకి పిచ్చెక్కిందా?"

"ఏవైతేనేం విధి లిఖితం- మాలతిని మర్చిపో..."

"మర్చిపోనా?" ఎర్రగా కాలేసిన అట్లకాడతో వాత పెట్టినట్టు కెవ్వుమన్నాడు. "నన్ను... కుక్కని... తరిమేసినట్టు అలా తరిమేసిందేవిటి?" వాడి కళ్లల్లో నీళ్లు తిరిగాయి.

చేదునిజం వాడికి చెప్పక తప్పదు. మెల్లగా ప్రారంభించాను- "...మీ మావగారికి బట్టలకొట్టో, కాఫీ హోటలో... సీతారామా కాఫీపొడుం కొట్టో... ఏదో వుందన్నావు కదా."

"ఆ లుంగీ, ఆ పొట్టా... ఆ మాటలు... ఎం.బి.ఏ. అంటే తోకట... గల్లాపెట్టె దగ్గర చిల్లర లెక్కెట్టుకునే వాడిలా ఆ మొహం చూసి అలా అన్నానుకానీ ఆయనేం జేస్తాడో నాకు తెలియదు..."

నేను నిట్టూర్చాను. "ప్రేయసి వెనకాల ఓ పటాలం ఉంటుందిరా - వాళ్ల గురించి కూడా ఆలోచించాలిరా అని చిలక్కి చెప్పినట్టు చెప్పాను- విన్నావా?"

"దానికీ, దీనికీ సంబంధం ఏమిటి?"

"దానికీ, దీనికీ సంబంధం ఏవిటంటే..." ఎందుకైనా మంచిదని వాటర్ బాటిల్ అందుకుని, వాడి మొహం చూడటానికి ఇష్టంలేక కళ్లు మూసుకు చెప్పాను- "...నువ్వు మట్టి కరిపించిన అప్పడాల రాజు గారే నీ మావగారు..."

"అయ్యో!" అన్న కేక, వెంటనే దబ్బుమని శబ్దం వినిపించింది. నేను నిట్టూర్చి కళ్లు తెరవకుండానే వాటర్ బాటిల్‌లో నీళ్లు చల్లసాగాను.

ఇండియా టుడే వారపత్రిక, 9 జనవరి 2001